

Jozua 4:20-22

“en Jozua richtte die twaalf stenen te Gilgal op, die zij uit de Jordaan genomen hadden. En hij sprak tot de kinderen Israels zeggende:

‘Wanneer uw kinderen morgen hun vaders vragen zullen zeggende: ‘wat zijn deze stenen?’

Zo zult gij het uw kinderen te kennen geven zeggende: ‘Op het droge is Israel door deze Jordaan gegaan.’”

1 gedenkstenen 2 bouwstenen 3 twaalf stenen

Gemeente,

Ontevredenheid is een groot kwaad. Als we ontevreden zijn over onze cadeau's. Stel je voor. Je moppert na je verjaardag dat je veel te weinig hebt gekregen. Dat is niet best. Of ontevredenheid over ons eten. Het is te weinig, het smaakt niet goed genoeg. En je gooit het weg onderweg of in de prullenbak en je gaat in plaats daarvan langs de Mac. Die ontevredenheid komt vaak omdat je vergeetachtig bent. Je hebt vergeten dat anderen helemaal geen eten hebben en jij wel. Je bent vergeten dat eten niet uit de lucht komt vallen, maar dat God het je geeft. Je bent vergeten dat we helemaal geen recht op eten hebben, Jezus had het niet aan het kruis. En als je dat vergeet, dan wordt je ontevreden.

En zo kan het ook zo makkelijk gaan in de geestelijke dingen. Ontevreden over de kerkdienst, over de zondagsschool, over het Bijbelles. Het is zo saai, zo moeilijk, je moet zoveel leren. Je zou liever andere dingen doen. Ook dat heeft alles te maken met vergeten. Dan zijn we vergeten dat zoveel mensen helemaal geen Bijbel en christelijke opvoeding hebben. Dat wij daar ook geen recht op hebben. Dat het Gods goedertierenheid is dat wij het wel hebben. Dat zijn we dan vergeten en dat doen we zo makkelijk.

Dat weet de HEERE. En: Hij doet er wat aan. Opdat wij niet vergeten zullen en daardoor ook niet ontevreden en ondankbaar zullen worden. Daarom geeft de HEERE ons de Heilige Doop. Opdat we nooit vergeten waaraan wij het allemaal te danken hebben.

1 gedenkstenen

Net zoals de HEERE aan het volk Israel dat teken gaf van die 12 stenen. Met de bedoeling dat Israel nooit vergeten zou hoe zij in Kanaan gekomen waren. Want het zou zomaar kunnen dat men eraan gewend

zou raken. Dat volgende generaties zouden denken en doen alsof zij er altijd gewoond hadden. En dan ook ontevreden zouden worden. Want ja, er waren ook onvruchtbare stukken in het land, en net over de grens lagen juist hele goede landbouwgronden, en in het buitenland diende men goden die veel meer toestonden en die vooral welvaart beloofden. Maar dat monument was een teken. Als een Israeliet daarlangs kwam, dan werd hij weer herinnerd. We hebben hier niet altijd gewoond. We kwamen ergens anders vandaan. Uit de woestijn. Uit Egypte. En wij zijn hier niet zomaar gekomen. Want deze stenen komen uit de Jordaan. Die hebben ze meegebracht en dat kon toen, want de Jordaan was toen drooggefallen. En midden door de Jordaan zijn wij, zijn onze voorouders hier gekomen. Gods wonderlijke goedheid en Gods wonderlijke daden hebben ons hier gebracht. Gods goedheid, want wij waren in Egypte slaven. Gods daden, want hoe zouden we ooit uit de woestijn over die Jordaan gekomen zijn? Heel dit land met alles wat we er hebben en aantreffen is Gods geschenk aan ons.

Zo heeft God ons ook de Heilige Doop gegeven. Als teken om ons niet te laten vergeten. Als teken allereerst van de Heere Jezus. Die door de Jordaan van de dood is heengegaan. Jezus is door de Jordaan van Gods toorn en vloek heengegaan. En Hij is weer opgestaan. En dankzij Hem en door Hem in Zijn lijden en sterven zijn wij in het verbond geboren. Het water van de doop, we hoorden het woensdagavond is teken van Gods toorn en oordeel. Die hebben wij verdiend, en ook ons kindje. In zonde ontvangen en geboren en in Adam aan de verdoemenis onderworpen. Verdient buiten te moeten blijven. Buiten Gods rijk, buiten Zijn verbond en woorden, buiten de hemel. God doet geen onrecht als Hij ons daar terstond naar verwijst zodra wij leven. Maar de heilige Doop herinnert ons: wij zijn door het oordeel heenbewaard. Niet gevallen onder Gods toorn, maar wij mogen leven in een land van beloften. Uit Egypte verlost. Uit het Egypte van duisternis en duivelse overheersing. Niet in de woestijn waar zo weinig van God te merken is, maar in Gods gemeente. Waar Zijn beloften zijn, Zijn woorden, Zijn dienst.

Dat is me een geschenk! We hebben dat totaal niet verdiend. Dat heeft de Heere Jezus Zijn leven en sterven gekost! De Bijbel, de gemeente, de kerkdiensten, de beloften Gods, dat zijn me een geschenken. Om als parels te koesteren. Als je dat beseft, nee dan komt er geen ontevredenheid, geen mopperen. Dan is er geen ondankbaarheid. Maar verwondering, diepe dankbaarheid. In plaats van in eeuwige duisternis mogen wij wandelen in het licht van Uw Woord. En dat is niet zomaar vanzelf gekomen, dat kostte U Uw Zoon aan het kruis. U bent het waard gezocht, geloofd, gediend te worden.

Want God heeft dat allemaal gedaan, zegt vers 24 opdat gij Hem vreest. Dat woord komt vaak voor in Jozua en dan meestal in combinatie met

dienen. De HEERE vrezen en dienen. Dienen ziet dan meer op de buitenkant. Geen afgoden dienen, naar Gods wil leven. Vrezen ziet dan meer op de binnenkant: eerbied en liefde tot God. Ontzag en toegenegenheid. Verwondering en dankbaarheid.

Zo vader en moeder zijn. Zo staan in de gemeente, zo omgaan met Zijn dienst en met de Bijbel. Vol verwondering, brandend van verlangen, in diepe dankbaarheid. Dan krijgt de dienst van de HEERE glans en gloed, schittering en glinstering. Dan gaat er een lokroep van uit: kom ga met ons en doe als wij. Zo gedoopt zijn: Al zou het steenkoud zijn in de kerk, al zou de gemeente vol vervelende mensen zitten, al zou de Bijbel in bijna onleesbare letters zijn, dan nog, dan nog: zo dankbaar. Want daardoorheen glinstert Gods goedheid en goedertierenheid. Ja, en als dat besef wegvalt, ja dan word je ontevreden: ook al is de temperatuur perfect in de kerk, de gemeente hartelijk en vriendelijk, de Bijbel in eigen taal leesbaar, maar ja, het is saai en droog en altijd hetzelfde enz enz.

Zie de Heilige Doop. Teken van Gods daden. Teken van het onverdiende van onze kant en wonderlijke van Gods kant. Opdat de ontevredenheid wegsmelt en dankbaarheid opwelt. De vreze des HEEREN. Dat is gepast, dat is gevraagd. En weet u, als je daar ernst mee maakt dan merk je: zo hoort het, daar heeft de HEERE recht op, maar.....dat heb ik niet. Dat kan ik niet. Mijn hart is hard als steen. Ongevoelig, zonder verlangen, zonder verwondering. Ik hoor de HEERE te vrezen, de doop roept mij steeds toe op. Maar ik heb geen hart om dat te doen. Ik heb geen zin in Zijn dienst, ik heb geen verlangen naar Zijn genade. Die klem, die doet roepen naar omhoog. Die klem laat die doen roepen om de HEERE. HEERE, geef mij een hart om U te vrezen, geef mij een hart dat waardeert en erkent wat U waard bent. Zo leer je de HEERE vrezen, of je leert Hem niet vrezen.

Ontloopt je die klem? Je legt er je maar bij neer: ik vrees de HEERE niet, ik voel geen dankbaarheid, geen verlangen naar de Bijbel, ik verlang niet Hem te dienen. Laat dan maar, en je ontloopt de klem. Of je ontloopt de klem door te denken: ik leef toch goed, ik ga toch naar de kerk, er valt toch niks op me aan te merken, zo moet het maar kunnen. En je ontloopt de klem. En wie de klem ontloopt, zal de genade nooit begeren. Wie de klem ontloopt en blijft ontlopen zal in zijn zonde sterven.

2 bouwstenen

Nu lezen we duidelijk dat die 12 stenen nog een doel, bedoeling hebben. Namelijk in de opvoeding. Dat komt meer voor. In elk geval in Exodus 12. Bij het Pascha. Als elk jaar een lam geslacht werd en ongezuurd brood werd gegeten. En als één van kinderen vragen zal wat hebt ge daar voor een dienst? Papa, waarom eten we zo apart vandaag,

dan zult gij zeggen..... En in Exodus 13. Als elk eerstgeboren dier moest worden geofferd en voor elke eerstgeboren jongetje moest worden geofferd. Als één van uw kinderen vragen zal: wat doet u daar vader? Dan zult gij zeggen..... En in Deuteronomium 6. Als God Zijn wetten nogmaals aan Israel heeft gegeven. En als één van uw kinderen vragen zal: waarom hebben wij zulke wetten die andere volken niet hebben? Waarom mogen zij wel en wij niet? Dan zult gij zeggen. En hier in Jozua 4, als vader/moeder en kind langs de Jordaan reizen, op weg naar Jeruzalem bijv. en dan kan zo'n kind vragen: vader, moeder, wat is dat voor een hoop stenen daar? Zo zult gij uw kinderen zeggen..... Op het droge is Israel door de Jordaan gegaan en daarvandaan hebben ze die stenen gehaald en hier tot monument gemaakt.

Zo wil God dus dat kinderen worden opgevoed. Dat ze dingen tegenkomen en meemaken waardoor ze gaan vragen: papa, mama waarom doen wij dat zo? Waarom is dat? Wat betekent dat? Daarom geeft God tekenen: de Heilige Doop. Het Heilig Avondmaal. Allicht dat je kinderen een keer vragen: papa, mama waarom is dat? Soms met hun eigen invulling erbij: zijn die baby's vies? Hebben die mensen honger dat ze gaan zitten eten? Waarom elke zondag die 10 geboden? Ik weet toch al hoe ze zijn. Waarom kerk op oudjaarsavond en nieuwjaarsmorgen? Dat zijn zulke gelegenheden om op te voeden, om Gods grote daden te vertellen. Daar wil de HEERE gebruik van maken. Richt maar tekenen op. Hang maar de doopkaart op de slaapkamer. Hang maar een tekst aan de muur. Of die plaat van de brede en de smalle weg. En als uw kinderen vragen zullen: wat is dat? Zo zult gij uw kinderen vertellen.....

Dan zal één Naam steeds terugkeren: Jezus. Zijn Persoon (God en mens), Zijn staten (lijden en verheerlijking), Zijn ambten (Profeet, Priester, Koning

Dat vindt de HEERE blijkbaar belangrijk. Want daarom moest Jozua die stenen oprichten van de HEERE. Nog voordat ze het land verder zouden gaan veroveren, voordat ze naar Jericho zouden trekken, eerst dit. Dit vindt God belangrijk. Dat ouders hun kinderen zo onderwijzen. Ouders. Niet allereerst de leerkracht, niet allereerst de leiding van de kinderopvang, niet allereerst de oppasmoeder, maar u: vader en moeder. Dat u er bent als uw kind vragen heeft en vragen stelt. Dat is zo belangrijk. Dat je dat niet overlaat en uitbested aan anderen. Dat je niet denkt dat je werk belangrijker is om wat extra's te kunnen doen met je kinderen op materieel gebied. Nee, dit vind God belangrijk. Dat u er bent om uw kinderen antwoord te geven.

Dat houdt ook in dat je daar tijd voor neemt. Want je kind vraagt zoiets als het in hem of haar opkomt en je net ergens mee bezig bent. Wat je graag af wil maken. Maar neem de tijd ervoor, stop even met strijken, boekhouden, computeren en vertel uw kind de grote daden Gods. Dan leggen we het andere maar even opzij. Want als je na de strijk

en na de boekhouding zegt: o ja, je vroeg een half uur geleden naar de doop hé, dan dwarrelt je kind weer naar zijn speelgoed en heeft er helemaal geen oren meer naar. Dat kind is weer met iets anders bezig en och, als moeder het echt belangrijk had gevonden had ze wel direct verteld. Dat geldt ook voor Bijbellezen aan tafel of 's avonds. Neem er de tijd voor. Zodat uw kinderen vragen kunnen stellen. En u erop in kunt gaan. Of voelt uw kind eigenlijk aan: papa heeft zo'n haast het is vast niet de bedoeling dat ik vragen stel, want dan raakt hij helemaal gestresst..... Zo'n indruk kunnen we wel wekken, ja. Ik las ooit: als je niet zorgvuldig bent kan het volgende gebeuren: eerst wilde mijn kind praten over God, maar ik wilde niet, en later wilde ik praten met mijn kind over God, maar wilde hij niet meer.

En je weet dat natuurlijk nooit van tevoren. Wanneer je kind zo'n vraag gaat stellen. Soms dagen niet en dan ineens twee keer op een dag. Laat dat ons biddend maken, elke morgen: Heere, geef dat er vragen komen, en geef dat ik daar de juiste woorden en tijd voor vinden mag. Dat geldt trouwens niet alleen naar kinderen, maar ook naar vrienden, medestudenten, collega's, familie toe: bid maar elke dag: Heere, geef dat er vragen komen, en geef mij dan de vrijmoedigheid en wijsheid dat ik spreken mag, getuigen mag, vertellen mag.

Als ik dan maar met een vervuld hart vertel. Want kijk, je kan wel een hele preek houden, maar je kind proeft vooral of het ons hart heeft. Of we een brandend hart hebben, brandend van liefde, van verlangen. Opvoeden vraag allereerst om een hart dat vervuld is van de vreze Gods. Elke dag weer. Zelf omgaan met Christus. Zelf gemeenschap met Jezus oefenen. Zodat je vol bent van Hem en Zijn genade. Zodat je woorden opwellen uit een vervuld hart en leven. Hoe vaak schort het daar niet aan? Dat ik zelf zo weinig beleef van dank en verwondering en verlangen? Dat ik zelf weer door de doop herinnerd moet en mag worden aan Gods genade en goedheid? Hoe kun je vertellen over Bijbellezen als je zelf slordig leest? Hoe kun je vertellen over de kerkdienst, als je zelf maar één keer zondag gaat of nog minder?

Kost dat veel? Vraagt dat veel van je? Jazeker! Om kinderen op te voeden dat vraagt veel. Maar dat mag ook, want het gaat om het allerbelangrijkste. Want het gaat om de ziel en zaligheid van ons kind. Het gaat erom of zij de HEERE zullen vrezen, of dat ze de HEERE zullen verlaten in dit leven. Of zij eeuwig met de HEERE zullen zijn, of eeuwig verloren zullen gaan. Ons kind heeft een onsterfelijke ziel voor de eeuwigheid. Dat mag wat vragen, dat mag alles vragen. Daar hangt zoveel van af en er staat zoveel op het spel. Zoveel dat het ons biddend mag maken, pleitend op Zijn belofte, op de Heilige Doop. HEERE, zegen onze opvoeding, gebruik het hoe gebrekkig ook, om Uws Naams wil, door Uw Heilige Geest. O HEERE hoor en doe het, gedenk dat het naar Uw Naam is genoemd en is gedoopt in Uw Naam.

3 Twaalf stenen

We letten nog ergens op. We kijken nog eens naar die stenen. Die spreken van Gods goedheid en wonderlijke daden. Daar herinneren ze aan. Die geven kinderen gelegenheid om vragen te stellen en ouders om Gods daden te vertellen. Maar kijk eens: hoeveel stenen zijn het? Ja, twaalf staat er. Twaalf stenen. Natuurlijk, want er waren twaalf stammen van Israel en uit elke stam moest één man één steen meebrengen naar de oever. Ook daar werd het volk, kinderen en ouders, dus steeds aan herinnerd: we zijn met z'n allen, met 12 stammen. Ja ook al was het zo dat twee van die stammen niet eens de Jordaan over waren gegaan. Want Ruben en Gad woonden aan de andere kant van de Jordaan, aan de woestijnkant. En de halve stam van Manasse ook nog. Maar toch: 12 stenen. Ook die stammen aan de overkant horen erbij. En veel later, veel later, als Elia op de Karmel een altaar bouwt, als de 10 stammen al zijn weggevoerd door Assyrie en verstrooid zijn, dan bouwt Elia een altaar van 12 stenen. We zijn één, ook die weggevoerde stammen horen erbij. We zijn met elkaar verbonden, we zijn erom elkaar bij te staan en met elkaar mee te leven. Zoals Ruben en Gad toch meevochten met de andere stammen in Kanaan hoewel ze zelf hun gebied buiten Kanaan al hadden. Blijkbaar wil de HEERE ook dat in herinnering laten blijven. Juist ook door de doop. De éne doop die alle kerken wereldwijd verbindt. Die ene doop die de verbondenheid aangeeft: één doop, één geloof, één Heere, één kerk.

Verbondenheid en verantwoordelijkheid met heel de kerk Gods. Zovelen als er gedoopt zijn. Meelevend of niet meelevend. Gereformeerd, hersteld hervormd, of hervormd binnen de PKN. In Israel en in al de volken. De vervolgte kerk en de kerk hier. De kerk op het zendingsveld en de kerk hier. Voelen we die verbondenheid en dragen we die over op onze kinderen in de opvoeding? Die verbondenheid moet onderhouden worden. Lees over en lees voor over de vervolgte kerk, de zendingsarbeiders vroeger en nu. Lees over en lees voor over de Messias belijdende Joden. Lees over en lees voor over de kerken in Nederland. In het Algemeen Dagblad lees je daar niet veel over. Nee, toch maar een andere krant lezen, wel met kerknieuws. Je voelt wel: het is maar net wat je belangrijk vindt: wat je belangrijk vindt, daar zoek je wel naar op internet en lees je over in een tijdschrift of krant. Als dat sport of auto's is, dan is dat over sport en auto's, als dat Gods kerk is, dan is het over Gods kerk. Om ons te oefenen in die verbondenheid met allen die gedoopt zijn. Om ons te oefenen in voorbede. Voor alle gedoopten, ook die je nooit in de kerk ziet. Voor alle kerken in ons dorp en in Nederland. In verantwoordelijkheid. Om te geven voor de kerk, de zending, de vervolgte kerk. Tijd, kracht, geld. Ruben en Gad hadden zelf niets aan Kanaan, ze hadden hun gebied al, toch gingen ze mee strijden in Kanaan. En wij, strijden we mee met de kerk in Nederland, in Israel, in de vervolging?

Twaalf stenen. Straks twaalf poorten in het nieuwe Jeruzalem. Weer twaalf. Uit alle stammen, uit alle werelddelen komen ze binnen in het nieuw Jeruzalem. Dan zijn ze echt één. Uit Israel en de volken. Uit vervolging en uit het Westen. Van zendingsvelden en hiervandaan. Uit gereformeerde, hersteld hervormde en hervormde gemeente. Eén in Jezus. In liefde tot Hem en Zijn werk. Eén in de aanbidding van God. Eén in verlangen Hem te dienen. Er zullen er zijn uit dezelfde kerk die er niet zijn, uit dezelfde gemeente die er niet zijn, en uit andere kerken en gemeenten die er wel zijn. maar; zult u er zijn? Zal ik er zijn? Zal ons kind er zijn? Eén in de vreze Gods, van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Dat zal het grootst wonder zijn. eeuwig dankbaar, eeuwig weten dat het is door U door U alleen om het eeuwig welbehagen.

Amen